

Wiesława Olkowska

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

ZPORR* NOWĄ SZANSĄ POZYSKIWANIA DOTACJI INWESTYCYJNYCH PRZEZ MIKROPRZEDSIĘBIORSTWA REGIONU WARMII I MAZUR

1. Cel, zakres i materiał badawczy

Realizacja polityki regionalnej Unii Europejskiej za pomocą funduszy strukturalnych winna służyć wyrównywaniu dysproporcji rozwojowych województwa warmińsko-mazurskiego w kontekście europejskim, krajowym i regionalnym. Przede wszystkim winna zmniejszać dystans regionu o niższym od średniego w kraju poziomie rozwoju w stosunku do poziomu PKB na jednego mieszkańca w kraju i regionach Unii Europejskiej (tj. niższego od 75% średniego PKB na 1 mieszkańca dla krajów Unii Europejskiej).

W aspekcie społecznym i ekonomicznym pomoc regionalna powinna służyć tworzeniu nowych miejsc pracy, zmniejszać bezrobocie czy tworzyć warunki rozwoju przedsiębiorczości w regionie Warmii i Mazur. W związku z aktualną potrzebą i warunkami rozwoju regionalnego i lokalnego w Polsce przygotowano Podstawy wsparcia wspólnoty (PWW), które są wdrażane między innymi przez Zintegrowany program operacyjny rozwoju regionalnego 2004-2006: działanie 3.4 „Mikroprzedsiębiorstwa”.

Znalazło to odbicie w sformułowanych celach strategicznych jako priorytetowych dla województwa warmińsko-mazurskiego. Jako kluczowy cel operacyjny przyjęto w latach 2000-2006 „Wspieranie przedsiębiorczości” [Strategia rozwoju... 2000, s. 30-31]. Zmniejszenie bezrobocia oraz poprawę poziomu życia mieszkańców regionu Warmii i Mazur uzależniono od pozyskiwania unijnych środków strukturalnych na upowszechnienie idei przedsiębiorczości i wspomaganiu rozwoju nowo

* Zintegrowany program operacyjny rozwoju regionalnego wdrażany w ramach Podstawy wsparcia wspólnoty (PWW).

utworzonych firm, szczególnie tych najmniejszych. Skuteczna polityka ZPORR działanie 3.4 przewiduje podniesienie konkurencyjności mikroprzedsiębiorstw poprzez ułatwienie dostępu do specjalistycznego doradztwa oraz zwiększenie zdolności inwestycyjnej w początkowym okresie funkcjonowania mikroprzedsiębiorstw.

Badanie to stanowi kontinuum wcześniejszych badań autorki nad absorpcją funduszy unijnych przez sektor MŚP Warmii i Mazur [Olkowska 2005, s. 257-267]. Pozytywnie oceniono szansę wykorzystania zagranicznych źródeł współfinansowania inwestycji z funduszu przedakcesyjnego PHARE w ramach programu Fundusz Dotacji Inwestycyjnych. Również przeanalizowany materiał sprawozdawczy w ramach działania 2.3 Sektorowego programu operacyjnego wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw wskazał, że w skali kraju w latach 2004-2005 „wygrywał” dotację inwestycyjną co jedenasty beneficjent sektora MŚP i co piąty w skali regionu Warmii i Mazur¹.

Celem obecnych badań nad realizacją ZPORR działanie 3.4 „Mikroprzedsiębiorstwa” regionu Warmii i Mazur jest próba odpowiedzi na pytanie: w jakim stopniu mikroprzedsiębiorcy wykorzystują tę nową szansę zasilenia finansowego w podnoszeniu konkurencyjności mikroprzedsiębiorstw, czyli jaki jest poziom wykorzystania alokacji ZPORR na lata 2004-2006?

Pośrednio można tu mówić o posiadaniu przez beneficjentów-mikroprzedsiębiorców Warmii i Mazur rzetelnej i kompleksowej wiedzy na temat zasad, umiejętności oraz możliwości ubiegania się o środki finansowe z funduszy strukturalnych. Należy też zapytać o to, jak oceniają oni znaczenie dotacji unijnej w dofinansowaniu działalności inwestycyjnej mikroprzedsiębiorstw?

Często beneficjenci-mikroprzedsiębiorcy, opisując sytuację finansową, rozpatrują różne opcje istotności dotacji unijnej. Towarzyszą temu odpowiedzi, że np. w przypadku nieprzyznania dofinansowania projekt będzie zrealizowany w terminie późniejszym i w ograniczonym zakresie.

Do oceny rzeczowego postępu działania określającego stan realizacji projektów z działania 3.4 posłużyły źródłowe materiały analityczne z Regionalnej Instytucji Finansującej (RIF) Warmińsko-Mazurskiej Agencji Rozwoju Regionalnego SA. Olsztyn za okres trzech rund aplikacyjnych na przełomie 2004/2005 r.² Materiał empiryczny dotyczył danych liczbowych 164 wniosków o dotacje inwestycyjne i podpisanych umów z beneficjentami-mikroprzedsiębiorcami. Zakres materiału badawczego dotyczącego wdrażania działań ZPORR 2004-2006 na terenie Warmii i Mazur obejmował:

- stan naboru i realizacji projektów wynikających z podjętych decyzji mikroprzedsiębiorców oraz etap ich oceny formalno-merytorycznej;

¹ Biuletyn SPO – WKP nr 2; lata 2004-2006. Unia dla Przedsiębiorczych – Program Konkurencyjność, MGİP, grudzień 2005, s. 13: Sprawozdania Regionalnej Instytucji Finansującej Olsztyn z realizacji działania 2.3 w ramach SPO – WKP, lata 2004-2006.

² Ostatnia czwarta runda aplikacyjna zakończyła się 31 marca 2006 r.

- wartość dofinansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i określenia dotychczasowego poziomu wykorzystania ZPORR w regionie Warmii i Mazur na tle alokacji ZPORR 2004-2006.

Problem badawczy uwypuklono, przeprowadzając pilotaż ankietowy wśród 26 respondentów-mikroprzedsiębiorców Warmii i Mazur. Cechował je zarówno profil działalności produkcyjnej, jak i usługowej. W zakresie formy organizacyjno-prawnej prowadzonej działalności prym wiodły osoby fizyczne, a następnie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Ocena istotności dotacji inwestycyjnej dla mikroprzedsiębiorców była procesem trudnym pod względem weryfikacji empirycznej. Oceny tej dokonano przez analizę dotacji i jej wyboru opcji w zakresie rozwoju już istniejących i wspomagania rozwoju nowo utworzonych mikrofirm w regionie Warmii i Mazur. Można przypuszczać, że respondenci-mikroprzedsiębiorcy z jednej strony w swoich odpowiedziach zdawali się na wycucie i intuicję, z drugiej jednak strony to właśnie oni w większości przypadków zauważali wcześniej wszelkie zmiany, chcąc sprostać przez to konkurencji na jednolitym rynku europejskim.

2. Dotacje inwestycyjne w ramach działania 3.4 „Mikroprzedsiębiorstwa”. Wyniki badań

Działanie 3.4 „Mikroprzedsiębiorstwa” jest jednym z pięciu działań realizowanych w ramach Priorytetu 3: Rozwój lokalny Programu ZPORR 2004-2006.

W regionie Warmii i Mazur na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego instytucją wdrażającą jest Regionalna Instytucja Finansująca RIF Olsztyn. Przyznany limit środków strukturalnych (EFRR) ukierunkowanych na podniesienie jakości i efektywności zarządzania, a także na zwiększenie zdolności inwestycyjnej nowo powstałych przedsiębiorstw w regionie Warmii i Mazur w ramach ZPORR 2004-2006 wynosił 3 964 250 euro, co stanowiło równowartość 15 208 845 PLN³. Zgodnie z procedurą oceny wniosków dotacyjnych w trzech rundach aplikacyjnych działania 3.4 „Mikroprzedsiębiorstwa” obowiązywał konkretny mechanizm zapobiegający nieprawidłowościom przy wdrażaniu ZPORR 2004-2006. Znalazł on „lustrzane” odbicie w danych sprawozdawczych RIF/ZPORR Olsztyn za lata 2004-2005.

W tabeli 1 zaprezentowano stan naboru i realizacji projektów z działania 3.4 „Mikroprzedsiębiorstwa” na Warmii i Mazurach.

Liczba naboru wniosków wynikających z podjętych decyzji wyniosła 268, w tym tylko 2 wnioski o dotacje na usługi doradcze. O tym, jak przebiegało wdrażanie unijnej pomocy z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) na Warmii i Mazurach w latach 2004-2005, świadczy liczba 164 zatwierdzonych wnio-

³ Biuletyn ZPORR 1/2006 (5), styczeń-marzec. Wdrażanie działań ZPORR – stan na 31.01 2006 r. (alokacja wg kursu 1 euro = 3,8365 PLN); Ministerstwo Rozwoju Regionalnego 2006, s. 4.

sków do realizacji (po KOP) i podpisanych umów o dofinansowanie. Stanowiło to 61,2% udziału wniosków poprawnych przekazanych do realizacji w stosunku do wniosków złożonych (tab. 1 – kol. 7).

Tabela 1. Stan naboru i realizacji projektów inwestycyjno-doradczych działania 3.4 „Mikroprzedsiębiorstwa” na Warmii i Mazurach w latach 2004-2005 (*n* – liczba wniosków)

Wyszczególnienie – rundy aplikacyjne	Działanie 3.4 „Mikroprzedsiębiorstwa” – liczba wniosków – <i>n</i>					
	złożonych	po ocenie formalnej	dopuszczonych do realizacji (po KOP*)	w trakcie realizacji	zakończonych (do refundacji)	Udział procentowy wniosków poprawnych przekazanych do realizacji kol. 4/ kol. 2
1	2	3	4	5	6	7
Projekty inwestycyjne						
I konkurs – 2004 r.	54	50	41	33	8	75,9
II konkurs – 2005 r.	90	67	56	50	6	62,2
III konkurs – 2005 r.	122	83	67	66	1	54,9
Usługi doradcze						
IV konkurs – 2005 r.	2	2	0	0	0	0
Suma	268	202	164	149	15	61,2

* – Komisja Oceny Projektów.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych źródłowych RIF ZPORR Olsztyn za lata 2004-2005.

Na etapie oceny formalno-merytorycznej „poległy” 104 wnioski, prawie 40% naboru (tab. 1 – kol. 2, 3, 4). W czasie badań okazało się, że głównymi przyczynami odrzucenia wniosków dotacyjnych na etapie oceny formalnej były: prowadzenie działalności gospodarczej dłużej niż 3 lata⁴ oraz by kod PKD, którego dotyczył dany projekt inwestycyjny, był wyłączony z wsparcia finansowego w ramach ZPORR.

Natomiast główną przyczyną odrzucenia 38 projektów na etapie oceny merytorycznej był przede wszystkim brak zabezpieczenia własnych środków, które powinny pokryć różnicę między całkowitą wartością projektu inwestycyjnego a wartością przyznanej dotacji. Wymagało to od rozpoczynającego starania mikroprzedsiębiorcy-beneficjenta nie tylko krytycznej głębokiej analizy własnych zasobów potencjału rozwojowego, ale także właściwej oceny warunków otoczenia w dłuższej perspektywie czasowej.

Mikroprzedsiębiorcom, którzy muszą przede wszystkim skoncentrować się na własnej działalności, często brakowało czasu, nie posiadali oni też środków na pozy-

⁴ Dotyczyło to szczególnie wspólników spółki cywilnej, w której wymóg ten obowiązywał dla każdego wspólnika osobno.

skiwanie tego typu informacji. Innymi przyczynami były wydatki nieadekwatne do zaproponowanych działań, czy niespełnienie przez projekt kryteriów racjonalności ekonomicznej (np. dotyczył on świadczenia usług tylko jednej firmie).

Po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej nastąpił znaczny wzrost dostępnych środków unijnych, który jest bardzo korzystny dla nowych państw członkowskich i wiąże je z istotnym zobowiązaniem do współfinansowania (obejmuje to m.in. wdrażanie ZPORR).

Tabela 2. Wdrażanie projektów inwestycyjno-doradczych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach ZPORR na Warmii i Mazurach w latach 2004-2005 (w PLN)

Wyszczególnienie – rundy aplikacyjne	Alokacja EFRR w ramach ZPORR 2004-2006	Wartość dofinansowania z EFRR w latach 2004-2005 wynikająca z:				Poziom wykorzystania alokacji ZPORR 2004-2006 (w %)	
		podjętych decyzji	po ocenie formalnej	po podpisaniu umów (po KOP)	po refundacji z kont programowych	po podpisaniu umów z beneficjentami kol. 5/ kol. 2	po refundacji z kont programowych kol. 6/kol. 2
1	2	3	4	5	6	7	8
Projekty inwestycyjne							
I konkurs – 2004 r.	15 208 845	3 869 733	3 541 504	3 021 135	517 3 87	19 90	3,40
II konkurs – 2005 r.	15 208 845	7 188 412	5 801 406	4 871 290	244 770	32,02	1,60
III konkurs – 2005 r.	15 208 845	8 455 607	5 944 286	4 428 315	39 200	29,11	0,26
Usługi doradcze							
IV konkurs – 2005 r.	15 208 845	28 000	28 000	0,00	0,00	0,00	0,00
Suma	15 208 845	19 541 752	15 315 196	12 320 740	801 357	81,01	5,26

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych źródłowych RIF/ ZPORR Olsztyn w latach 2004-2005.

Dane liczbowe RIF/ ZPORR Olsztyn z lat 2004-2005 zaprezentowane w tab. 2 wskazują, że wartość potrzebnego dofinansowania wynikająca z decyzji podjętych przez mikroprzedsiębiorców-beneficjentów regionu Warmii i Mazur znacznie przekroczyła przyznany limit środków strukturalnych z EFRR na działanie 3.4 „Mikroprzedsiębiorstwa”, tj. o 4 332 907 PLN (tab. 2 – kol. 2, 3). Wiele z nich było „początkującymi” w staraniach o inwestycyjne dotacje unijne. Mimo sprawności małych firm skomplikowane procedury aplikacyjne i ich weryfikacja w zakresie wdra-

zania działań ZPORR znacznie obniżyły wartość dofinansowania z przyznanego limitu środków EFRR – z 15 208 845 PLN do 12 320 740 PLN wartości dofinansowania po podpisaniu umów z beneficjentami (tab. 2 – kol. 2, 5).

Środki te postawiono do dyspozycji w czwartej rundzie, która zakończyła się 31 marca 2006 r. O ile korzystny był poziom alokacji środków strukturalnych wynoszący 81,01% (tab. 2 – kol. 7) po podpisaniu umów z mikroprzedsiębiorcami-beneficjentami Warmii i Mazur, o tyle trudniejsze było zdynamizowanie procesu ich refundacji. Poziom płatności dokonanych z kont programowych beneficjentom badanego regionu sięgał 5,26% całości dostępnych środków (tab. 2 – kol. 2, 6, 8). Niewiele odbiegał od wdrażania ZPORR 2004-2006 w kraju, osiągając 8,5% całości dostępnych środków⁵.

Obecnie zostały podjęte działania w zakresie likwidacji barier proceduralnych w działaniu 3.4 „Mikroprzedsiębiorstwa”. Zniesiono tzw. procedurę uproszczoną udzielania zamówień publicznych, znacznie obciążającą administracyjnie przedsiębiorców.

Podjęcie decyzji ubiegania się o dotację unijną wiąże się nie tylko z poznaniem procedur aplikacyjnych, ale przede wszystkim z przeprowadzeniem analizy samej dotacji i oceny jej istotności w rozwoju mikroprzedsiębiorstwa. Na przełomie lat 2005/2006 przeprowadzone zostały pilotażowe badania ankietowe i wywiady bezpośrednie z 26 mikroprzedsiębiorcami Warmii i Mazur. Z tej grupy zbiorowości 22 mikroprzedsiębiorców było beneficjentami wsparcia unijnego w ramach ZPORR 2004-2006, 2 starało się o wsparcie, ale ich wnioski zostały odrzucone na etapie procedury merytorycznej, a 2 w ogóle o to wsparcie się nie ubiegało. Mikroprzedsiębiorstwa te poproszono o ocenę znaczenia dotacji inwestycyjnej w rozwoju firm istniejących i ich roli w utworzeniu nowych firm. Deklarowały one różne opcje znaczenia dotacji w finansowaniu projektów inwestycyjnych. Wielu mikroprzedsiębiorców uwzględniło równolegle kilka opcji istotności dotacji w rozwoju swych jednostek gospodarczych.

W tab. 3 zaprezentowano wyniki badań własnych, przedstawiając liczbę i odsetek respondentów oceniających znaczenie unijnych dotacji w dofinansowaniu projektów inwestycyjnych.

Od 22 do 20 respondentów z Warmii i Mazur (od 76,9 do 84,6% wskazań) zdecydowanie opowiedziało się za potrzebą pozyskiwania unijnej dotacji, traktując ją jako bezzwrotny „zastrzyk finansowy”, który stanowi fragment struktury finansowej, bo aż do 65% montażu projektu. 50% respondentów tej zbiorowości uzyskało już refundację płatności z kont programowych. Brak dofinansowania unijnego opisywany w scenariuszach sytuacyjnych składanych wniosków sygnalizował odpowiedzi korespondujące o przesuniętym terminie czy ograniczonym zakresie rozwoju

⁵ Biuletyn ZPORR 1/2006; *Usprawnić system*, Wywiad z W. Ortyłem, sekretarzem stanu odpowiedzialnym za ZPORR w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, MRR, Warszawa, styczeń-marzec 2006, s. 4.

mikrofirm. 10 respondentów (38,5% wskazań) potraktowało w badaniach istotność dotacji unijnej w ramach działania 3.4 „Mikroprzedsiębiorstwa” jako „drogę do sukcesu” (tab. 3). Wskazali na możliwości utworzenia nowych firm, a przede wszystkim na zakup nowoczesnego parku maszynowego.

Tabela 3. Istotność dotacji unijnej w ramach działania 3.4 „Mikroprzedsiębiorstwa” w realizacji projektów inwestycyjnych na Warmii i Mazurach

Istotność dotacji unijnej	Liczba (n) i odsetek respondentów poszczególnych opcji istotności dotacji unijnej	
Bez wsparcia unijnego nie wprowadzono by zwiększenia zdolności inwestycyjnej mikroprzedsiębiorstwa	22	84,6
Bez wsparcia unijnego nastąpiło by przesunięcie w terminie i w ograniczonym zakresie zwiększenie zdolności inwestycyjnej mikroprzedsiębiorstwa	20	76,9
Bez wsparcia unijnego nie zaistniałaby możliwość utworzenia i rozwoju nowego mikroprzedsiębiorstwa	10	38,5
Bez wsparcia unijnego mikroprzedsiębiorca „kombinowałby” na własną rękę kapitał na rozpoczęcie działalności: – przez wykorzystanie osobistych zaliczek od klientów na poczet przyszłych usług czy sprzedaż udziałów, – poszukując prywatnych inwestorów zwanych „aniołami biznesu”	5	19,2
	1	3,8
Brak odpowiedzi lub trudno odpowiedzieć na pytanie: czy nieotrzymanie dotacji unijnej pozwoliłoby na założenie firmy i dalszy jej rozwój	4	15,4
Liczba badanych przedsiębiorstw	26	X

Źródło: badania własne.

Przekładało się to w praktyce często na wysoką jakość produktów, wzrost dochodów i obrotów. Twierdzili oni, że nie byłoby w stanie zainwestować tak dużej kwoty (np. w badanych wnioskach dotacyjnych przejawiała się często wartość dofinansowania z EFRR przekraczająca 200 000 PLN – 65% całkowitej wartości projektów inwestycyjnych).

6 mikroprzedsiębiorców (23% wskazań) twierdziło, że bez dotacji unijnej „kombinowałoby na własną rękę” wszelkie dostępne środki finansowe na rozpoczęcie działalności gospodarczej [Callahan 1999, s. 27-29].

„Kombinowanie” oznaczałoby dla 5 respondentów (19,2% wskazań) pożyczki pieniężne od rodziny, wykorzystanie osobistych zaliczek od klientów na poczet przyszłych usług czy sprzedaż udziałów. Uważali te źródła kapitału za bardziej elastyczne i bardziej „cierpliwe” co do spłaty niż kapitał bankowy. Tylko jeden z respondentów (3,8% wskazań) postawił na „anioła biznesu” [Węclawski 2004, s. 340-348]. Chodziło tu o inwestycje o wartości do 50 000 USD i zaangażowanie kapitału

na 5 lat, z późniejszym jego wykupem przez firmę. Należy się domyślać, że była to osoba z bliskiego otoczenia, która po powrocie z zagranicy chciała zainwestować część swoich pieniędzy w interes rodzinny. 4 respondentów (15,4% wskazań) wyraziło pogląd tzw. niezdecydowanych w odpowiedziach dotyczących znaczenia dotacji unijnych w rozwoju mikrofirm.

Można sugerować, że były to podmioty gospodarcze, których wnioski odrzucono, albo w ogóle o to wsparcie finansowe się nie ubiegały. Należy zastrzec, że powyższe opinie autorka sformułowała na podstawie wypowiedzi nielicznej grupy mikroprzedsiębiorców Warmii i Mazur.

3. Podsumowanie

Na podstawie przeprowadzonych badań można stwierdzić, że:

- udział wniosków poprawnych przekazanych do realizacji po KOP stanowił 61,2% w stosunku do wniosków złożonych przez mikroprzedsiębiorców z Warmii i Mazur,
- przyznany limit środków strukturalnych w regionie Warmii i Mazur w ramach ZPORR, wynoszący 15 208 845 PLN, został zaalokowany po podpisaniu umów z beneficjentami w wysokości 81,01% alokacji ZPORR 2004-2006,
- badania pilotażowe zdecydowanie wskazały potrzebę pozyskiwania unijnej dotacji, która stanowiła fragmenty dużej struktury finansowej, tj. do 65% montażu projektów inwestycyjnych w mikroprzedsiębiorstwach Warmii i Mazur.

Reasumując, śmiało można powiedzieć, że przy problemie niedoboru środków finansowych dla sektora MŚP w Polsce pojawiła się szansa dofinansowania inwestycji mikroprzedsiębiorstw, którą można nazwać drugą szansą zasilania regionu ze źródeł zagranicznych. Dotychczasowe wyniki przeprowadzonych badań pozwalają wyrazić przypuszczenie, że nie zostanie ona zmarnowana. Świadczą o tym dane empiryczne 164 wniosków złożonych do realizacji i wypowiedzi respondentów Warmii i Mazur, że nakład sił i środków oraz poświęconego czasu w porównaniu z efektem, jakim jest i będzie uzyskanie dotacji inwestycyjnej w ostatecznym rachunku przyszłej inwestycji się opłaci. Pojawiły się odpowiedzi, że nawet nieotrzymanie dotacji unijnej rekompensuje cenna wiedza, jaką nabywają mikroprzedsiębiorcy, pokonując trud od złożenia wniosku dotacyjnego aż do jego refundacji.

Literatura

Callahan C., *Jak samemu „wykombinować” kapitał na rozpoczęcie działalności? Przewodnik dla przedsiębiorcy – Finansowanie rozwoju firmy*, Firma 2000, Warszawa 1999.

- Olkowska W., *Finansowanie projektów inwestycyjnych przedsiębiorstw z funduszy krajowych i pomocowych Unii Europejskiej (wyniki badań)*, [w:] *Współczesne kierunki inwestowania – formy i efekty*, red. H. Henzel, Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej, AE, Katowice 2005.
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 1 lipca 2004 r. w sprawie przyjęcia ZPORR 2004-2006.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 13 lipca 2000 r. w sprawie wprowadzenia Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do celów statystycznych (NTS) DzU nr 58, poz. 685.
- Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego*, Urząd Marszałkowski w Olsztynie, Departament Strategii Rozwoju Polityki Regionalnej, Olsztyn 2000.
- Unijne rozporządzenie z 25 lutego 2004 r., nr 364/2004/WE.
- Uzupełnienie ZPORR 2004-2006 z dnia 25 sierpnia 2005 r. DzU nr 200, poz. 2051.
- Węclawski J., *Struktury organizacyjne nieformalnych inwestorów Venture Capital*, [w:] *Zarządzanie finansami firm – teoria i praktyka*, t. 2, red. W. Pluta, Prace Naukowe Akademii Ekonomicznej nr 1042, AE, Wrocław 2004.

THE INTEGRATED REGIONAL OPERATIONAL PROGRAMME (IROP) AS A NEW OPPORTUNITY FOR OBTAINING SUBSIDIES BY MICROBUSINESSES IN THE REGION OF WARMIA AND MAZURY

Summary

This study is an attempt at determining the level of utilizing the funds from IROP 2004-2006; Priority 3 Regional Development; Action 3.4 Microbusinesses in Warmia and Mazury. Source material from the Olsztyn RFI/IROP for the years 2004-2005 has been analyzed. The value of subsidies was established as of 31.01.2006, based on the contracts with beneficiaries as 81.01% of IROP allocation for the years 2004-2006. The level of payments from the programme accounts amounted only to 5.26% of the implementation of IROP actions for the years 2004-2006. The study has been supplemented with the results of a pilot survey concerning the significance of EU subsidies as development opportunities for microbusinesses in Warmia and Mazury.